

GOEDE COMMUNICATIE BOOMKWEKERIJ EN OPENBARE BESTUREN NODIG

BVBA Green Supply uit Gistel liet een bevraging uitvoeren over de communicatie tussen boomkwekerijen en openbare besturen. Hieruit blijkt dat beide partijen belang hebben bij een goede communicatie. De bedrijven willen een helder beeld van wat gevraagd wordt en de gemeenten willen een kwaliteitsproduct tegen een correcte prijs.

.....
Willy De Geest

De enquête werd uitgevoerd door Sidney Lammens, student aan de Katholieke Hogeschool VIVES uit Roeselare, en begeleid door de Onderzoeksgroep Groenmanagement van het instituut (projectmedewerker Yves Dehondt). Eén vragenreeks werd gericht naar 20 boomkwekerijen per Vlaamse provincie (100 enquêtes). Een tweede richtte zich naar alle openbare besturen in Vlaanderen. In totaal werden 33 enquêtes ingevuld door de boomkwekerijen en 74 door de openbare besturen.

WELKE PROBLEMEN ONDERVINDEN BOOMKWEKERIJEN? Procedure openbare aanbestedingen, een pijnpunt?

Bij aankoop van groen wordt voornamelijk de procedure van openbare aanbestedingen gehanteerd. Het blijkt

dat hier heel wat pijnpunten zijn zoals het gebruik van vage en onduidelijke omschrijvingen van plantenmateriaal, de ambtelijke taal, het strikte keurslijf waaraan moet voldaan worden en het kiezen voor de goedkoopste prijs. Dit laatste werkt de onderlinge concurrentie onder de boomkwekerijen in de hand.

- **Gebrekkige en onduidelijke omschrijvingen** kunnen leiden tot het aanbieden van goedkoper doch kwalitatief minder plantmateriaal om de opdracht te verkrijgen. Openbare besturen maken gebruik van formuleringen in bestekken die voor boomkwekerijen niet altijd duidelijk zijn. Vaak gebruikt men formuleringen als “perfect gespreide wortels, plant met juiste verhoudingen, plant in evenwicht, regelmatig bezette en goed gewortelde plant”. Voor een

bedrijf is een goede omschrijving en een volledige inventaris van belang voor het bepalen van een concurrentiële prijs.

- Openbare besturen gebruiken **ambtelijke taal** in briefwisseling, beslissingen en aanbestedingen. In een bestek wordt gebruikelijk verwezen naar de toepasselijke reglementeringen. Boomkwekers zijn meestal niet vertrouwd met deze taal en dit kan leiden tot verwarring en misverstanden of tot verlies van opdrachten.
- Openbare besturen hanteren een **strikt keurslijf** in de administratieve- en contractuele bepalingen. Elk voorbehoud of het niet nakomen van verbintenissen van één van de clausules of beschikkingen leidt tot substantiële onregelmatigheid van de offerte. Alle verkoopvoorwaar-

den die de boomkwekerijen zelf hanteren vervallen en enkel de bepalingen van de openbare besturen. Deze bepalingen, zowel administratief, contractueel als technisch, zijn verschillend per gemeente. Het is dus een hele klus en verantwoordelijkheid om aan al deze bepalingen te beantwoorden, wetende dat een fout kan leiden tot weigering van de offerte.

De goedkoopste leverancier?

Een aantal boomkwekers geeft aan dat er bedrijven zijn die minder kwalitatief plantenmateriaal aanbieden waardoor bedrijven die kwalitatief doch duurder materiaal aanbieden opdrachten verliezen of genoodzaakt worden om ook kwalitatief minder plantmateriaal aan te bieden. 79% van de bedrijven vindt dan ook dat openbare besturen niet enkel moeten kiezen voor de goedkoopste prijs.

WELKE PROBLEMEN ONDERVINDEN OPENBARE BESTUREN?

Uit de cijfers leiden we af dat het grootste deel van de problemen zich situeert bij de kwaliteit, soortechtheid of de geleverde kweekmaat. Opvallend is dat er toch een groot deel klachten zijn met betrekking tot onvolledige bestellingen.

In tegenstelling tot wat boomkwekerijen ondervinden, is 85% van de openbare besturen van mening dat de taal

die door hen gebruikt wordt duidelijk, of toch duidelijk genoeg is, terwijl dit voor een kwart van de aan de enquête deelnemende kwekerijen toch een probleem blijkt te zijn.

Over het tweede euvel, namelijk de beschrijving in de bestekken, vindt 69% van de openbare besturen dat deze duidelijk zijn. Hier is er dus toch minder consensus gezien 23% van de openbare besturen toch vindt dat de eigen omschrijvingen van plantenmateriaal in bestekken onduidelijk of voor interpretatie vatbaar zijn.

Algemeen lijkt bij de openbare besturen (93%) toch de ervaring te bestaan dat gebrekkige omschrijvingen en de keuze voor het goedkoopste bedrijf vaak kunnen leiden tot de aankoop van mindere kwaliteitsplanten en verlies. Openbare besturen geven daarbij aan dat ze de kwaliteit van plantenmateriaal even belangrijk vinden als de prijs. Een vlotte samenwerking, korte afstand en een ruim assortiment bepalen ook een groot deel van de leverancierskeuze. Vertegenwoordigers worden niet zo geapprecieerd en louter uit gewoonte kiezen voor een boomkwekerij is niet tot zeer weinig aan de orde. Daarenboven doet 66% van de openbare besturen aan een evaluatie van de plantenleveranciers, weliswaar meestal op onregelmatige basis. Bedrijven die niet voldoen worden gewaarschuwd of gewoonweg geweigerd. Toch geeft slechts 4% van

de openbare besturen aan ontevreden te zijn over hun leveranciers.

59% van de openbare besturen vindt een milieucertificaat belangrijk maar slechts 8% vindt een milieulabel bepalend bij de leverancierskeuze.

Tot slot vragen groendiensten ook om meer en duidelijke planteninformatie gezien ze steeds meer met ongeschoolden moeten werken.

De enquête geeft ook een inzicht in welke elementen openbare besturen bij een beschrijving belangrijk vinden: hoogte, potgrootte en het aantal takken zijn de belangrijkste elementen om een duidelijke beschrijving voor heesters op te geven.

- Stamomtrek, vermelding blote wortel, draad-of gaaskluit, vrije stamhoogte en de hoogte zijn de belangrijkste elementen om een duidelijke beschrijving voor bomen op te geven.
- Aantal takken, hoogte, leeftijd, vermelding blote wortel, draad-of gaaskluit zijn de belangrijkste elementen om een duidelijke beschrijving voor bosplantsoen.
- Potgrootte, hoogte en leeftijd zijn de belangrijkste elementen voor vaste planten in een bestek.

BESLUIT

De boomkwekerij vindt dat er bij openbare aanbestedingen heel wat pijnpunten zijn zoals het gebruik van vage en onduidelijke omschrijvingen

▲ Openbare besturen geven aan dat ze de kwaliteit van plantenmateriaal even belangrijk vinden als de prijs.

van plantenmateriaal, de ambtelijke taal, het strikte keurslijf waaraan moet voldaan worden en het kiezen voor de goedkoopste prijs.

Er is anderzijds een probleem om de vraag te vertalen naar het aanbod. De omschrijvingen van planten en de beschrijving van kwaliteit leiden tot onduidelijkheden en dit heeft grote gevolgen bij boomkwekerijen die eerlijke concurrentie wensen. Voor openbare besturen is het niet altijd even duidelijk welke elementen aangegeven moeten worden in een bestek. De kennis van groen is grotendeels aanwezig bij openbare besturen. Het structureel kiezen voor de goedkoopste geeft door onvolledige omschrijvingen en een gebrekkige inventaris aanleiding tot leveringen die net aan het minimum voldoen ook al kan dit leiden tot mindere kwaliteit en eventueel groter verlies na levering. Door het weinig of geen gebruik maken van een goed doordacht evaluatiesysteem blijft alles doorgaan zoals het was. Bedrijven die streven naar volledige offertes en in het bezit zijn van een milieucertificaat worden niet altijd beloond.

De studie geeft aan dat het creëren van meer communicatiemiddelen (websites, studiedagen, infomomenten of vormingsdagen) specifiek voor de groensector niet enkel het contact zal verbeteren maar ook meer onduidelijkheden uit de wereld kan helpen.

OPVOLGING DOOR GREEN SUPPLY

Green Supply wil van zijn kant verdere opvolging geven aan de uitkomst van de bevraging.

“We proberen op het niveau van de of-

ferte al zoveel mogelijk problemen te ondervangen”, geeft Bart Schollaert, zaakvoerder verkoop aan. “Omdat wij de vraag van de klant willen afstemmen op het aanbod van de kweker, wordt er steeds nagegaan of we wel de juiste wens van de klant kennen. Hebben we het gevoel dat er niet voldoende geweten is over de specifieke vraag, dan wordt contact opgenomen.” Verder probeert men in een context waarin de prijs steeds de grootste rol speelt, toch een mooi product te leveren. Is dat niet het geval, dan past

men liever. Voor Green Supply is het duidelijk geworden dat een bedrijf keuzes moet maken: je kunt niet voor één klant op de prijs gaan spelen en de andere planten keuren op het vlak van kwaliteit. Het bedrijf kiest duidelijk voor kwaliteit.

VVOG-ZAKBOEKJE KWALITEITS-KEURING VAN BOMEN

De Vereniging voor Openbaar Groen ijvert al jaren voor kwaliteit in het openbaar groen. Wanneer een openbaar bestuur bomen wil aanplanten, kan men altijd terugvallen op de kwaliteitsnormen die door de Vlaamse overheid werden opgesteld in het Standaardbestek 250 voor de Wegengbouw en het Technisch Vademecum Bomen. De normen van het Standaardbestek 250 werden door VVOG overzichtelijk in een handig zakboekje op een rijtje gezet. Ze werden aangevuld met nuttige tips en richtlijnen, die tot stand kwamen in ruggespraak met AVBS-Verbond van Boomtelers. Elke openbare opdrachtgever heeft de mogelijkheid om in een bestek voor de levering van bomen te verwijzen naar het Standaardbestek en/of naar het Technisch Vademecum. VVOG adviseert om een bundeling van de kwaliteitsvoorschriften te gebruiken of om in het bestek naar deze publicatie te verwijzen. ■

Voor meer informatie en bestelling van het zakboekje kan je terecht op de website VVOG.be onder “Publicaties VVOG”.

▲ De normen beschreven in het VVOG-zakboekje baseren zich op de kwaliteitsnormen in het Standaardbestek 250.